

МІСЦЕ ІНФОРМАЦІЇ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

к.е.н. Дунда С.П.,

Національний університет харчових технологій

Розглянуто джерела виникнення інформації підприємства. Визначено вплив інформаційних ресурсів на ефективність діяльності підприємства

Ключові слова: інформація, інформаційні ресурси, джерела виникнення інформації, ділова інформація.

Ефективна діяльність підприємства залежить від його інформованості та здатності ефективно використовувати інформацію. Будь-яка його дія базується на управлінських рішеннях, яким передують робота по збиранню, обробці та аналізу необхідної інформації.

В економіці інформація одночасно є ресурсом і товаром. В Законі України «Про інформацію» [1] інформація трактується як документовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що відбуваються у суспільстві, державі та навколишньому природному середовищі. Він визначає основні види інформації: статистична, масова, інформація про діяльність державних органів влади та органів місцевого і регіонального самоврядування, правова, про особу, довідково-енциклопедичного характеру та соціологічна, а також джерела інформації, якими можуть бути документи, інші матеріальні носії інформації, повідомленні засобів масової інформації та публічні виступи. У більш загальному розумінні інформаційний ресурс може бути визначений як сукупність накопиченої інформації, зафіксованої на матеріальному носії в будь-якій формі, яка забезпечує її передачу у часі та просторі для рішення наукових, виробничих, управлінських та інших задач [2].

Інформація часто заміщує живу працю, енергію та сировину [3] і являє собою можливість людини, яка володіє відповідними знаннями й методами їх використання, тому не є простою сукупністю даних і знань. Вона об'єднує всі

інші ресурси підприємства, оскільки перетворення інформаційних ресурсів безпосередньо пов'язане з управлінськими функціями. Виробничі та управлінські функції підприємства знаходяться у взаємозв'язку, тому що кожна управлінська функція зв'язує всі функції виробництва і таким чином забезпечує їхню взаємодію.

Для ефективної роботи підприємства важливе значення має економічна інформація, оскільки вона безпосередньо пов'язана з управлінням соціально-економічними процесами та персоналом у всіх сферах діяльності підприємства. Економічна інформація характеризується [2, с. 15]: великими обсягами; багаторазовим повторенням циклів отримання та перетворення у певні часові періоди; різноманітністю джерел та споживачів; великою питомою вагою рутинних процедур при обробці. Проведений аналіз теоретичних джерел показав, що економічна інформація неоднорідна і взаємозв'язок окремих її видів є складним. Але існує певне протиріччя: разом із зростанням загального обсягу інформації, підприємство відчуває її нехватку для прийняття ефективних управлінських рішень.

Джерелами виникнення інформації є внутрішнє та зовнішнє середовище підприємства. Інформація внутрішнього середовища, яка оцінює фінансово-господарський стан підприємства, є найбільш точною. До неї відносять всі види господарського обліку, бухгалтерську та статистичну звітність, установчі документи, юридичну документацію, що характеризує договірні відносини з постачальниками та споживачами, позичальниками, емітентами, проектна та інша технічна документація щодо структури, асортименту та якості продукції підприємства, рівень техніки та технології виробництва, рівень автоматизації управління та виробництва, нормативно-планова документація, акти аудиторських та інших перевірок. Повне уявлення про фінансовий стан підприємства, його фінансові результати та фінансову стійкість надає бухгалтерська інформація, на основі якої можна зробити висновок про виконання зобов'язань перед акціонерами, інвесторами, споживачами, можливі фінансові труднощі. Внутрішня бухгалтерська інформація доповнюється

даними виробничого та управлінського обліку, які характеризують обсяг та якість виробленої продукції, зміни основних факторів виробництва та їх використання. Дані про організаційно-технічний рівень виробництва, виробничі потужності та рівень їх завантаженості формують уявлення про економічний потенціал підприємства та ефективність його використання. На основі внутрішньої інформації обчислюють показники, які є інформаційною базою для вирішення задач аналізу, поточного планування, прогнозування та контролю стану підприємства та інших задач.

Щоб оцінити стан підприємства і визначити перспективи його розвитку, необхідно володіти інформацією про зовнішнє середовище, тобто сукупність факторів, які впливають або можуть вплинути на рівень ефективності діяльності підприємства. Інформація зовнішнього середовища допомагає підприємству віднайти додаткові можливості для розвитку, а також помітити загрози. Вона є необхідною складовою для складання стратегічного балансу, проведення стратегічного аналізу. Основною в даному разі є інформація про конкурентів, споживачів, постачальників сировини та матеріалів, партнерів, сучасні технології та обладнання, положення на ринку, правові умови економічної діяльності, загальні економічну та політичну ситуацію в країні та світі. Велике значення для ефективного функціонування підприємства має ділова інформація, яка представлена політичною, фінансовою, біржовою, комерційною, статистичною інформацією, управлінськими даними та повідомленнями, діловими новинами. Джерелами ділової інформації можуть бути законодавчі та виконавчі органи, засоби масової інформації, спеціалізована друкована продукція та література, електронна продукція, існуючі та потенційні партнери та клієнти.

Таким чином, інформація є одним з найважливіших ресурсів, що забезпечує розвиток, ефективність та стабільність функціонування підприємства, впливає на науково-технічний розвиток та фактори виробництва, регулює виробничі процеси, сприяє підвищенню продуктивності праці,

ефективності використання предметів праці та енергетичних ресурсів, допомагає підняти рівень та ефективність технологій.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про інформацію». – К.: Парламентське видавництво, 1997.
2. Информационные системы в экономике / Под ред. Г. А. Титоренко. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2008. – 463 с.
3. Лапин Е.В. Экономический потенциал предприятия. – Сумы: ИТД «Университетская книга», 2002. – 310с.